

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus Theologico-Moralis De Sacris Ecclesiasticorum Ministeriis, Hoc est, De Horis Canonicis, & Missæ Sacrificio

Biesmann, Caspar

Coloniæ Agrippinæ, Anno 1695.

Caput IX. Quid sit Rubrica, & quæ ex illis graviter obligent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42206

septies. Primò, si Sacerdos latinus non consecret in pane azymo. Secundò, si cum vino corrupto, aut sine aqua naturali. Tertiò, si formæ consecrationis addat aliquid, aut deniat, nisi fortè omittatur particula *enim*, nam hæc non est de substantia consecrationis. Quartò, si celebret irretitus censurâ vel irregularitate. Quintò, si non sumat integra Sacramenta. Sextò, & Septimò, si celebret in mortali habens copiam Confessarii, aut sine contritione non habens Copiam. Denique quando materia Rubricæ pertinet ad integritatem Sacramenti seu Sacrificii, censetur id à Rubrica ita graviter præcipi, ut illius omissio sit mortale. Ejusmodi sunt, quæ de pane, vino, mixtione aquæ, intentione, forma, sumptione utriusq; speciei præscribuntur.

C A P U T IX.

Quid sit Rubrica, & qua ex illis graviter obligent.

CUm Rubrica nihil aliud sit, nisi mera manu ductio sive dire-

directio circa ea, quæ in Sacro dicenda sũt vel facienda, rubro colore scribi solita; hinc nulla Rubrica præcisè quæ talis est præceptiva, sed tantum directiva. Illæ tamen censentur præceptivæ seu obligantes sub mortali, quæ continent seu notant aliquid, quod ex jure vel legitima consuetudine graviter jubetur, vel quæ expressè aliquid sub mortali præcipiunt.

Vid. *Tamb. tract. de Sacrif. l. 2. cap. 1. § 1. Lug. &c.* Conveniunt autem ferè plerique Doctores, sequentes, Rubricas esse de re gravi, & sub mortali observandas; scilicet de loco celebrandi non prohibito. Debet autem is esse consecratus, aut saltem benedictus, & non violatus, aut execratus. Quamvis in casu necessitatis, item per privilegia Sedis Apostolicæ; Imò etiam ex concessione Episcopi, si justa causa adsit, in loco non consecrato aut benedicto consecrari possit. Potest etiam Episcopus probabiliter ex *Enchirid. Ep. Gob.* in privato oratorio ad divinum cultum duntaxat destinato dare facultatem sacrificandi. Item de Ara consecrata, eaque vel fixa & stabili, vel portatili seu viatica, utraque

Quid dicendum de loco celebrandi.

De Altari.

De lumine.

traque ex lapide. Tertio de lumine. In necessitate tamen etiam non valde gravi probabiliter unum sufficiet, & quidem ex oleo vel sebo, si cera haberi non possit.

De hora celebrandi.

Quarto de hora celebrandi, quæ est non celebrare ante auroram, nec post meridiem, nisi iusta causa, rationabilis consuetudo, vel privilegium excuset. Intellegitur autem per auroram illud tempus, quo primum apparet vestigium advenientis diei, & cum Missa possit incipit ante auroram, ut sub initium illius finiatur, ipsa autem aurora seique horam secundum quosdam comprehendat, poterit Sacramentum duabus horis ante

De statu

gratiæ &

jejunio naturali.

De Mini-

stro.

ortum solis inchoari. Quinto, de statu gratiæ, de jejunio naturali. Sexto, de Ministro & quidem masculino. In necessitate tamen gravi, v. g. diei festi, dandi Viatici, poterit celebrari absque ministro. Imò si habeas ministrum, qui posset omnia facere, præterquam respondere, probabiliter etiam ex sola devotione cum illo celebrare

De Missali.

poteris. Septimo de Missali. Nisi fortè Sacerdos ob visus debilitatem ad legendum insufficientem tam felici memoriâ Missam teneat,

neat,

UT SACRIFICIO. 163

neat, ut non sit morale periculum
omittendi aliquid ex Missa. Erit
tamen in illo casu alius ponendus
liber ad vitandum scandalum.

Octavò, de Calice & Patena con-
secrata, quæ debent esse aurea vel
argentea, aut saltem cuppa Cali-
cis argentea, & intus inaurata.

De Calice
& Patena.

Probabiliter tamen sufficit esse
stannea, imò in magna pauper-
tate plumbea, ea tamen esse ne-
cessariò inaurata non requirunt

Doctores, quamvis Rubricæ per
modum directionis id asserant.

Nonò, de Corporali & Palla li-
neis secundum eam partem, se-
cundum quam tegunt Calicem, &

De Corpo-
rali & Palla.

ab Episcopo vel Privilegiato be-
nedictis. *Garant.* tamen non
improbat usum, quo adhibetur

Palla cannabina. Decimò, de Ca-
none integrè & secretè recitando,
in quo debet nominari Episcopus

De Canone
integrè re-
citando.

loci, in quo facis Sacrum, et de-
claratum testatur *Garant.* Por-
ro Canon secundum probabilem

sententiam incipit ab illis verbis;

Qui pridie quàm pateretur, & desi-
nit ad orationem Dominicã inclu-
sivè. Denique de numero, mundi-

tia, integritate & benedictione
vestium Sacerdotalium. Absque
cingulo

De nume-
ro, mundi-
tia, integri-

tate & benedictione Sacerdotium vestium.

De Missa cantanda de feriis privilegiatis post nonam in Ecclesiis collegiatis.

cingulo tamen non benedicto celebrare non erit grave; imò in casu necessitatis absque una alterave ex minoribus v. g. Stola, cingulo, manipulo celebrare licet. Quibus *Gay.* addit illam Rubricam, quæ est de Missa cantanda de feria privilegiata post nonam in Ecclesiis cathedralibus, & collegiatis, quando eod die fit officium de festo. Si quæ sint aliæ graviter obligantes videri possunt in obviis Authoribus. Quamvis jam dictæ ferè sint potissimæ, & reliquæ vel nullam vel solùm venialem obligationem inducant, idque ob levitatem materiæ, quæ etiam in Canone locum habet, ut si nomen alicujus Sancti omittes, aut illud, quod additur tempore Paschali, communicantes.

C A P U T X.

De Rubricis merè directivis.

Quid dicendum de orationibus ante & post Missam. **P**robabiliter ne quidem sub veniali obligant sequentes Rubricæ; quæ sunt de orando ante & post Missam (subintellige de illis precibus, quæ pro opportunitate